

TURAC HİLAL

*Turac Hilal (Turac Ramiz qızı Səfərova)
1979-cu ildə İsmayıllı rayonunun Qurban-nəfəndi kəndində anadan olub. Orta təhsili
lini doğma kənddə alıb.*

*Erkən yaşlarından ədəbi yaradıcılığa
meyil göstərib. Çap olunmağa tələsməsə də,
bu yaxınlarda oxuculara təqdim etdiyi şeirlər
rəğbətlə qarşılanıb.*

*Turac Hilal imzası ilə yazan müəllif İsmayıllidəki "Dağ çıxəkləri" ədəbi məclisi-
nin və "İsmayıllı Yazarları" Ədəbi ictimai
birliyin üzvüdür. T.Hilalın bir neçə şeirini
diqqətinizə çatdırırıq:*

Mənim anamdır

Bir ana yoxuşa enir aşağı,
Çiynində ot yükü.., çox ağır deyil.
Amma ürəyində bir dağ yükü var,
O yük, bu başımın tacıdır deyir...

Ot biçib qayıdır, dəryaz əlində,
İstdən quruyub dili, dodağı.
Dolaşır daşlara şələ belində
Köhnə qaloşundan çıxır ayağı.

Tutub ətəyindən körpə qızçıqaz,
İlişir paltarı hərdən kollara.
Bir az qoltuğunda göy ot gətirir,
Onun da yarısın töküb yollara.

Tələsən anaya çatmir qızçıqaz,
Əlindən ayrılır, hərdən etəyi.
Atıb şələsini qızını tutur,
Qorxudan titrəyir ana ürəyi.

Diksinir hər gələn səsə, hənirə,
Tez-tez dönüb baxır yan-yörəsinə.
Fikri evdə qalıb, onu dərd alıb,
İndi baxan varmı ac körpəsinə?

Bu dağlar onunla sirdaş olubdu,
Bu düzdə ömrünün yazı saralıb.
Palıd kölgə salıb, qardaş olubdu,
Qara gözlərində nazi saralıb...

Gün döyüb, qaralıb ağ mərmər sinə,
Qara tellərinə bəyaz qar yağış.
Ömrün qurban verib cüt körpəsinə,
Bulaqlar gözünün yaşıdan axıb.

Qabar əllərində kişi qüvvəti,
Qəlbində nazlı bir gəlin yaşayır.
Bir evin yükünü çiyinlərində,
Ürəkdə eşq ilə namus daşıyır!

Ay dəlim

Göynədi burnumun ucu sənünçün,
Dəlitək darıxdım bu gün, ay dəlim!
Dünya beş günlüksə, biri bizimdır,
Ya sən yanına gəl, ya da mən gəlim.

Yıxıb bu həsrətin sarayını biz,
Görüşüb ümüddən bir koma tikək.
Bu gecə sığınib o dar komaya,
Səhərin danını bir yerdə sökək.

Bu kiçik komanın damı göy olsun,
Sayım ulduzları dizlərin üstə.
Sən bir busə istə dodaqlarımdan,
Mən deyim: - Ay dəlim, gözlərim üstə!

Çox şey istəmirəm, bir yol görüşək.
Sığal çək telimə, ürəyim əssin.
Dola qollarını incə belimə,
Dərədə axan su səsini kəssin.

Beləcə dəyanaq səhərə qədər,
Danışın baxışlar, odlansın könül.
Yavaşça pıçılda, - sevirəm, gülüm...
Araya söz atım, - bax, ulduz sönür..

Yenə də...

Yenə ayaqlarım yolunu azıb,
Yenə dayanmışam sizin küçədə.
Bircə mən oyağam, bir də köpəklər.
Şirin mürgü döyü zülmət gecə də.

Durub bir qaranlıq tində baxıram,
Sizin pəncərədən gələn işığa.
Gizlicə axtarır gözlərim səni,
Bir it də hey hürür, - düşüb acığa.

Pəncərə öündə var-gəl edirsən,
Görürəm uzaqdan sənin kölgəni.
Pərişan saçların düşüb üzünə,
Yuxuya verirsən dilsiz körpəni.

Görən düşürəmmi heç yadına mən,
Yoxsa ümüdünlə mən də ölmüşəm?
Nə olar, bircə an bax pəncərədən,
Gör, peşman ürəklə yenə gəlmışəm.

Yenə də başladı, nə ola... kaş ki..
Edirəm özümü mən mühakimə.
Yox-yox, bu ürəklə bacarmayacam,
Gərək mütləq gedəm sabah həkimə.

Niyə inadkarsan axı, ürəyim?
Unut, bir körpənin anasıdır o.
O şamı yandıran sən olsan belə,
Özgə otağında yanasıdır o.

A dağlar

Duman saçlarını dara üzünə,
Göz dəyməsin gözlərinə, a dağlar.
Qorxuram ki, görüb düşə yalquzaq,
O ahunun izlərinə, a dağlar.

Örtsün çən sinəni, - qoy görünməsin,
Qayaları Günəşə qısqanıram.
Meh laləli yamaclardan öpəndə,
Günəş kimi mən alışib yanıram.

Bir ovçunun gülləsinə tuş gələn,
Bir gözəlin ruhu gəzir sinəndə.
Sal dumanı qayaların başından,
Nazlı gözəl göz yanında çıməndə.

İtirsin cığırı, tapmasın yolu,
Yad girib qoynunda gecələməsin.
Mən yolu taparam gözü yumulu,
Qoy, duman dağlardan köç eləməsin.

Çoxdu bu dünyanın namərdi, dağlar!
Çəkilsə dumanın, başına çıxar.
Çıxartma üzündən rübəndi, dağlar!
O gözəl hüsnünə birdən yad baxar!

Yarım deyilsən

Özümdə deyiləm, özüm deyiləm.
Mən səni gördüyüüm o gündən bəri.
Şirin təbəssümün alıb ağlımı,
Ruhum "Məcnun" kimi gəzir çölləri.

Qara gözlərinin qarası xal tək,
Düşüb ürəyimə, çürüyürəm mən.
Xəyalın gözümdən asılıb qalıb,
Kor kimi səsinlə yeriyirəm mən.

Əllərin əlimdən tutub elə bil,
Bir dəli sevdaya aparır məni.
Sənə bağlanmağım hər gün bir az da,
Alıb keçmişimdən qoparır məni.

Gecəyə dönürəm hər gecə, gülüm,
Alıram qoynuma səni Ay kimi.
Xəyalım öpəndə bal dodağından,
İnləyir qəlbimin lap sarı simi.

Niyə doğma oldun mənə bu qədər?
Sevgilim deyilsən, yarım deyilsən!
İllərdir gəzdiyim paramsan dedim,
Gördüm ki, bütövsən, yarım deyilsən.

Mən belə qismətə nə deyim, gülüm.
De, necə qaytarım illəri geri?
Elə yarım qalib, axtaraydım kaş,
İndi ki, tutmurдум o yarım yeri.

İslanmış gözəl

Bir payız axşamı, yağırkı yağış.
Durmuşdu qarşımıda, titrək bir gözəl.
Ovçunun toruna düşmüdü sanki,
Yağışdan qaçarkən, ürkək bir gözəl.

Bu zərif çiçəyi yuyurdu yağış,
Düzürdü kipriyə mirvariləri.
Qırırmı tellərindən süzüldükçə su,
Alırdı canımı islənmiş pəri.

Bir damçı ayrılib qara tellərdən,
Qönçə dodaqların çatına düşdü.
Sızladı qəlbimin həsrət yarası,
Xəstə könlümün nar, yadına düşdü.

Sinəmin üstündə od qalayırdı,
Sinəsi üstünə axan damcılar.
Elə bir qəsdimə durmuşdu mənim,
Köynəyi sinəyə sıxan damcılar.

Çırpırdı ətəyin, sıxırdı saçın,
Yağışla bəhsəmi girirdi gözəl?
Tanrı fırçasıyla çəkilən şəkli,
İncə əlləriylə silirdi gözəl.

Yağış hislərimlə oynayıb sanki,
Alırdı ağlımı, - havalanırdım...
İslatdıqca bizi payız yağışı,
Gözəl üzüyürdü... mən odlanırdım...

Kas...

Ay saçları dəniz, gözəl,
Kaş, bataydım dalgalarda.
Çırpıb sərəydin canımı,
Sinən üstə - qayalarda.

Bir həyat öpüşü alıb
Dodağından, diriləydim.
Ay tək çıməydin dənizdə,
Məst olub eşqdən ölüydim.

Qovrularaq sahil kimi,
Sənə uzaqdan baxaydım.
Çıxıb islaq ayağını,
Yanan sinəmə basaydın.

Bir gecə ay, dəniz, qaya,
Səni mənə qısqanayıdı.
Bir səhər kaş Günəş kimi,
Mən qoynunda oyanayıdım!

Günahım nədi?

Günəş tək gözündə batmaq istədim,
Qızardı yanaqlar qürub çağrı tək.
Baş qoyub qoynunda yatmaq istədim,
Titrədi tər sinə nar budağı tək.

Qönçədi, üstdəki şəh ismətidi,
Gecə saçlarıdı, Ay surətidi,
Baxışlar durubdu qəsdimə, valalıh,
Alacaq canımı, fikri qətidi!

Öyildim ki, öpəm bal dodağından,
Nə "yox" söyləmədi, nə "hə" demədi,
Duruş gətirməyə yox daha tabım,
Bu necə sehirli, sirlili gecədi?!

İlahi, ağlımdan sən muğayat ol!
Yuxumu görürəm, ya möcüzədi?
Qarşında cənnətin meyvəsi durub,
Səbr etmək cəzamsa, günahım nədi?

Əlində bir cubuq

Əlində bir cubuq, balaca bir qız,
Gölməcə yanında oturub yalqız.
Qırılmış sacları düşür gözünə,
Tez-tez yana atır, baxmir sözünə.
Bulayıb cubuqla suyun dibini,
Bircə görəydiniz onun üzünü.
Sanki o hamidan küsüb, qaçıbdı,
Körpə xəyalları suda batıbdı.
Bu kicik gölməcə dönüb dənizə,
Gözləyir arzusu sahilə üzə.
Gözünü bulanlıq sulaları dikir,
Köksünü ötürür, burnunu cəkir.
Sudan güllü sancaq tapır qızçıqaz,
Əlindən cubuğu atrır qızçıqaz.
Bir anlıq sevinir bu tapıntıya,
Baxır yavaş-yavaş durulan suya.

Birdən anasını xatırlayır o,
Axı paltarını cox bulayır o.
Gorsə danlayacaq anası onu,
Bulaşsa geyməyə yox başqa donu.
Bəs nəylə oynasın, yoxdu kuklası...
Nə vaxt qayıdacaq, görən, atası?..
Dolmuş gözləriylə donuna baxır,
İslaq ətəyini əlində sıxır.
Bulanlıq gölməcə artıq durulur...
Bir damla göz yaşı suda boğulur...

Qırıq xəyalların iniltisi

Tənha oturmusan ay işığında,
Axır göz yaşların səndən xəbərsiz.
Qırıq xəyalların iniltisən,
Bir vaxt şiltaq qızdırın, qəmdən xəbərsiz.

Kimə qurban verdin arzularını?
Harda itirmisən ümüdlərini?
Axan göz yaşların coşqun sel kimi,
Yuyubdur üzündən gülüşlərini.

Dərdinə mürgülü Ay qulaq asır,
Bürünüb ahına zülmət gecələr.
Gündüzlər girdiyin bəxtəvər dona,
Sübhədək edirsən nifrət gecələr.

Qaldırıb başını Aya baxırsan..
Ay girir buluda üzgün, pərişan.
Bulud leysan tökür... göz yaşlarından,
Solğun yanaqlarda qalmayıq nişan.

Qəlbin iniltisi... ildirim səsi...
Qarışib dünyani alıb başına!
Qaçıb ocağının vahiməsindən,
Sığındın dünyanın soyuq daşına.

Soyuq daşlar qədər deyilmiş insan!
Bəlkə səni kimsə insan sanmadı?!
Yer, göy üsyan etdi acılarına.
Ahından daş yandı, insan yanmadı.

Gizli ağlayırsan, kimsə görməsin...
Diksinir gecələr lal fəryadından!
Onsuzda günahkar sən olacaqsan..
Dünyada günahkar yoxdur qadından...

Ana çörək bisirir

İsidibdir təndiri, çörək bisirir ana,
Odun, közün içində əlləri yana-yana.

Təndirin divarında çörəklər bir-bir bisir,
Ananın gözlərindən ara-sıra yaş düşür.

Çızıldayır damçılard köz üstündə elə bil,
Qovrulan ürəyidir, gözdən düşən yaş deyil,
İsti çörəyin ətri yayıldılqca dörd yana,
Qulağı səsdə, baxır tez-tez ətrafa ana.

İndi oğlu gələcək... Üz-gözündən öpəcək,
Kəsib isti çörəkdən sonra dil-dil ötəcək...
-Kim mənim anam kimi çörək bisirə bilir?
Anamın çörəyindən cənnətin ətri gəlir!

Yanar közün üstünə bir az ayran səpəcək,
Sonra da anasının əllərindən öpəcək...
Əsir ana əlləri, çörək düşür əlindən,
Bəxti, taleyi ondan bunca küsmüşdür, nədən?

Bircə oğluydu axı dünyada varı, yoxu,
Onu böyüdənəcən bilmədi nədir yuxu.
İndi gözü yollarda, qulağı səsdə qalib,
Vətən adlı anası oğlunu ondan alıb.

Bir il var çörək yapır, gözü yaşılı gözləyir.
İsti çörək ətrini sevən oğlu gəlməyir.
Kəsib isti çörəkdən bir tikə də yeməyir,
Çörək boyat olunca acımişam deməyir.

Ana çörək bisirir övladının xətrinə,
Güman edir gələcək oğlu çörək ətrinə.
Fikir aparıb onu, sönüb təndirin odu,
Gözü önündə heykəl - bu oğludu, bu, odu.

Hər yandan qayğı, diqqət: ana yenə də tənha,
Ümidləri böyükür gələn günə, sabaha.
Amma onun ürəyi təndirtək yanasıdır,
Bu tənha, məğrur qadın bir şəhid anasıdır!

Sevgi bumu?

Yarın olub dolanmadım başına,
Sən gələndə çıxanmadım qarşına,
Əyləşmədin süfrəmizin başına,
Bir tikəni yarı böle bilmədik.
Sevgi bumu? Bəlkə biz heç sevmədik?

Sən sevindin, dünyalar mənim oldu.
Kədərləndim, qəlbin qüssəylə doldu.
Arzumuz bir, yuvamız ayrı oldu.
Qoşa gəzib, bir qapıdan girmədik.
Sevgi bumu? Bəlkə biz heç sevmədik?

Gah qisməti, gah da bəxti qınadıq.
Gecə-gündüz xəyal qurub dolandıq.
Bəlkə bir gün... Ümid etdik, inandıq.
Nə yaşıdadıq, nə də ayrı ölmədik.
Sevgi bumu? Bəlkə biz heç sevmədik?

Bir vüsalın həsrətinə tən olduq.
Bir dünyada iki dünya qəm olduq.
Sən bir gözdə, mən bir gözdə nəm olduq.
Birgə yandıq, bir ocaqda sönmədik.
Sevgi bumu? Bəlkə biz heç sevmədik?

Səhid sevgilisi

Həsrətlə gözünü dikib qapıya,
Ölümün yolunu gözləyən qadın.
Baxıb Əzrailə gülümşəyirsən,
Göz yaşı axıdır qəmli övladın.

Nələr düşünürsən, indi nələr sən?
Gözünün önündən gəncliyin keçir.
İllərdir qəlbində gizlətdiyin dərd,
Bu gün ürəyindən əbədi köçür.

Köksünə sıxlığı solğun məktuba,
Yazılıb: "Döyüşə gedirəm, gülüm,
Qayıtsam, baharda toyumuz olar,
Dönməsəm... Əsgərə şərəfdür ölüm!"

Məni ürəyində yaşat, amma, bil,
Ruhum incik düşər sən tənha qalsan.
Ölsəm, Vətənimi qorumaq üçün,
Bir mərdə yar olub, oğul doğarsan!"

Bu son məktub oldu, ilk sevdasından,
Vətənin yolunda o sinə gərdi.
Üçrəngli bayrağı öpüb son dəfə,
Qanlı sinəsinin üstünə sərdi.

O gündən göz yaşı qəlbinə axdı,
Bir şəhid eşqilə əridi gözəl.
O son vəsiyyətə əməl edərkən,
Sanmayın unutdu, kiridi gözəl.

O gullə yarası qaysaq tutmadı,
Hələ də ağrıdır, hələ incidir.
Sevinir, gözləyən Əzrail deyi,
Onu aparmağa gələn eşqidir!

Əsgər məktubunu verib oğluna,
-Sən saxla yadigar, gedirəm, - dedi.
-Səni Allahıma, sənəsə, oğlum,
Vətəni əmanət edirəm! - dedi.

Bir oğul qəlbində qisasa döndü,
O ığid bağırına sançılan güllə.
Göz yaşı tökməyin, ağı deməyin,
Onu yola salın çiçəklə, güllə.

Tabuta sərilən qanlı bayraqı,
Gətirin, duvaq tək üzünə salın.
Bir şəhid ruhuna gəlin köçür o,
Çalın! Azərbaycan himnini, çalın!!!

Bir neçə sual

Ay məni aldatmaq fikrinə düşən,
Mən səni toruma salım, salmayım?
Süzüb gözlərimi naz-qəmzə ilə,
Ağlını başından alım, almayım?

Səni tuş eyləsəm könlüm oduna,
Fələk də yetişməz inan, dadına.
Yalvarıb çağırısan lap imdadına,
Mən sənin yanında qalım, qalmayım?

Gox da meyil salma saz havasına,
Ruhum qanad açıb yaz havasına.
Oynadıb sevginin naz havasına,
Eşqin dəryasına dalım, dalmayım?

Sevmək niyə günah imiş

Basdı ürəyimi həsrət kolları,
Cızıldı, didildi hər döyünəndə.
Qəlbə qubar düşdü, dodağıma çat,
Sevənlər eşqılə hər öyünəndə.

Gizli-gizli tüstünləndim içimdən,
Birdəfəlik alışmadım, yanmadım.
Mən bu eşqin cəzasını anladım,
Sevmək niyə günah imiş, qanmadım.

Öz eşqimi əsir etdim sinəmdə,
Bir çürüyen məhəbbətə zindanam.
Can üstündə yalvarıram əcələ,
Kaş ki, məni doğmayaydı heç anam.